

Abonnement pour un an
250 Piastres
Edition spéciale. 500 ptrs.

Adresse:

« Idjtihad » Constantinople

Téléph. St. 865

XXIII ème ANNÉE

15 Septembre 1927, No 236

اجتهاد

IDJTIHAD

علمی، ادبی، اقتصادی، صناعی، صحی مجموعہ

آبونمان : سنہ لکی [۲۴ نسخہ]

تور کیا ایچون ۲ بچق، خارج ایچون
۳ بچق، اعلا کاغدایسی ہ لیرادر.

ادارہ خانہ سی :

جفال اوغلندہ « اجتہاد ٹہوی »

تلفون : استانبول ۸۶۵

یکرمی اوچنچی سنہ

نومرو ۲۳۶ - ۱۵ ایلول ۱۹۲۷

صنفلر آره‌سنده کی مجادله مسئله‌سنی آمریکا ناصل حل ایتدی

بوصنفلرک توحیدی مسئلهٔ مهمه‌سی وسائط ایله حل غیر قابل کورلدیکی حالده بعضی قواعد اقتصادی و روحیه‌نک تطبیق سایه‌سنده امریقا دول متحده‌سنده اخیراً بارلاق صورتده حل اولوغ‌شد. اونلرک تأثیری آلتنده عمله سرمایه‌دارک شریک و محبی اولشدر و بوکون موقی آوروپا بورژوالرینک اکثرینه فاشدر .

آمریقایلر طرفندن اله ایدیلن موفقیت شونقطهٔ نظرندن شایان دقت درکه اونلرده آوروپاده اولدینی کبی صنوف منازعاته دوچار اولشلردی . شبهه‌سز سوسیالزمک «دولتچی» شکلی آمریقایی عمله اوزرنده هیچ بر تأثیر یاماشدر؛ اونلر بوی‌الکزن اشاغی ذهنیتده کیلرک قبول ایده‌بیله‌جکی اسارت تلقی ایدرلر ؛ لکن چوق زمان دول متحده‌ده حائز اقتدار اولان سندیق‌الیزم بوکونکی اتحادک تأسیسندن اول عمله ایله پاترونلر آراسنده اختلافات جدیه‌نک منبئی اولدی .

* *

ذهنیت ومنفعتلرک صورت دایمده آیری‌یور کوروندیکی صنفلرک بر شرکت تشکیلی ، اقتصادی و روحی بر عرفان ایله متصف ارباب صنعتک همتیله میدانلرکشد .

صنفلرک بوحقیقی امتزاجی برچوق مطبوعاته و حتی صوک زمانلرده (دایلی مایل) غرضه‌سی طرفندن آمریقاه اعزام اولمش انکلیز عمللری هیئت مرخصه‌سی طرفندن تبیین و تصدیق ایدلشدر .

بومرخصلرک راپورلری تشویق صنایع شرکتی طرفندن ترجمه ایدلشدر . بونلرک ابتداسنده موسیو فردو منویل طرفندن بر خلاصه واردرکه اونده عمله ایله پاترونلر آراسنده کی مناسباتک نه قدر صمیمی اولدینی کوسترلشدر .

« دول متحده صنایعک شمدکی فیض و ترقیسی ، بیوک مقیاسده عمله ایله پاترونلر آراسنده کی مناسباتک بیوک بریتانیا فابریقه‌لرنده کی عمله ایله پاترونلر آراسنده کی موجود مناسباتدن بستیون باشقا اولسندن ایلری کایور . بومناسبتلر عمله و پاترونلرک منافعتک تماماً یکی بر مفهومی و وزیریه مؤسس درلر . »
آمریقاده پاترونلر وایشیلر بر برینه شریکدرلر؛ فرانسه‌ده دشمن . ایسته بووافق حقیقت اونلرک تاریخی اجمال ایدر .

* *

آمریقا صنایعک موقع حاضرینک باشاوجه عاملی ، مشهور صنعت صاحبی (تایلورک) میدانلر قویدینی مختلف قواعد اسل-سیه‌نک تطبیق در . اوندن اول ، مختلف اقتصادی مفهوملر قارشوسنده بولنیلوردی . بعضیلری ظن ایدرلردی که « ترک

تاریخ ، قوملر آراسنده کی اختلافاتک وعینی قومک صنوف مختلفه‌سی آره‌سنده کی منازعاتک نقلندن تشکل ایدر .

قوملر آره‌سنده کی اختلافلرک بعضاً فائده‌لی نتیجه‌لری اولشدر . روما سلاح واسطه‌سیله دنیا‌ده مدنیتنی وضع و تأسیس و کائنا-تشمول بر صلح و صلاح تکلیف ایتش ایدی .

لکن قوملر آراسنده کی محاربات ، اکثریا مسعود نتیجه‌لر ویرمش ایسه‌ده بر قومک صنفلری آراسنده مجادلات یا لکن فلاکتی و برچوق مدیترک ختامی مؤدی اولشدر . صنفلر آراسنده نفاق و شقاق درکه یونانستان ی اسارته و روما جمهوریتی ایمراطورلرک بویوندر و غنه کیرمکه محکوم ایتدی .

بزم کونلر منده‌ده صنفلر آراسنده محاربات بیوک مصیبتلرک منشأ اولشدر . ۱۸۴۸ سنه‌سنده کی اجتماعی منازعات ایمراطورلق دیق‌تاتورلرک سبب اولش و بوده سدان و ۱۸۷۱ مصالحه‌سیله ختام بولارک ایسترایسته من دیگر بر حرک اساسارخی حاضر لامشدی . ده‌ها مؤخر بر طاقم وقایع زره صف غوغالرینک نتایجی کوستردی ، و روسیه‌نک انحطاطی و بوجسم ایمراطورلرک ظاهر ی مدنیتنی مدیون اولدینی منورلرک قتلی انتاج ایتدی .

ایتالیادخی آزقاسون بویله بر عاقبت ده دوچار اوله‌جقدی . قتلدن و تخریب‌اندن انجق بر دیق‌تاتورلرک قوتلی مداخله‌سیله قور تولدی . نصلکه فرانسه‌یی دخی سوسیالیتلرک آرتان قوتلری نتیجه‌سی اوله‌رق صنوف منازعاتک سور و کله‌دیکی مالی افلاسدن قورتاران موقتاً دیق‌تاتورلرک اقتدارینی حائز بر رئیس حکومتک تأثیری اولشدر . دیمک‌که ، هر دورده بتون اقوامده ، هر اداره‌ده ، دون و بوکون و احتمال یارین صنوف منازعاتی نهایت اونک مقدوری اولان قوملرک خرابیسنی موجب اولیور . بناءً علیه بومنازعاتک اوکبی آله‌جق امین وساطتی کشف ایدنلری انسانیتک بویوک ولی نعمتلیری تقی ایتک ایجاب ایدر .

* *

اجتماعی صنفلر آراسنده اتحاد تأسیسی همچون ابلک تشیثی دینه بورجولیز . اثری مساواتسز لفلردن متولد صنوف اختلافاتی ازاله ایده‌مدیکندن بتون انسانلرک مساوی اولاجنی بر جنت وعدا ایتدی . مختلف وضعیترده کی صنفلرک اتحادی سوسیالیستلر امکان خارجنده کوروندیکندن اونلر صنفلر آراسنده بر مجادله لزومی اعلان ایتدیلر . برده اونلرک غایهٔ نهایی‌لری عمومی بر مساوات تأسیس ایتک دکل ، روسیه‌ده موفق اولدیلری کبی ، صنوف ممتازده بی اشاغی صنفلرک حکمنه منقاد ایتک ایدی . «پوله تازیانک دیق‌تاتورلرکی» فورمولی بوطرز تلقی خلاصه ایدر . بویله تهدیدلره قارشو متعین آوروپا کنندینی مدافعه‌یه چالیشیور .

برقاجنی اشارت ایدہ جکم . محفلہ کورہ متحدہ آمریکا ایٹک ٪ ۷۸ دن زیادہ سی بیوک قومانیلرک آئندہ در . آوروپا سوسیالیستلرینک اوقد قورقدقاری سرمایہ اصولی آمریقادہ صنایعک باشلوجہ عناصر موفقیئتندن در . تحقیقات یاپانلر ایچون ثابت اولمشدرکہ بالطبع بیوک سرمایہ بہ محتاج اولان بیوک صنایع اعمالتخانہلری ، عملہلر ایچون کوچک اعمالتخانہلردن چوق زیادہ فائدہ لیدرلر .

آمریقادہ منافعہ اشتراک مسئلہ سی اک سادہ صورتہ حل اولونمشدر . تشبثاتک باشندہ بولونانلر ، اعمالتخانہلرینک حصہ سنداتی اشترا خصوصندہ عملہیہ تسبیلات کوسترلرلر . بواسولک اہمیتی بوندن اوتوز سنہ اول بیلدیرمش ایدم . پارچہ بہ کورہ اجرت اصولی متحدہ آمریقادہ آرزجاریدر . اجرتلر ہفتہ دہ نادراً اون لیراند زیادہ در .

آمریقادہ عملہ یاشلانوب چالیشامیہ جنی وقت تقاعد معاشی آلیر . قضا وقوعندہ سیغورطلر عالمہ سنی امنیت تحتندہ بولندیرلرلر .

عملہنک راحت و اصلاح حالی تجربات دقیقہ بہ موضوع تشکیل ایدرکہ بوندن ہم باطرون و ہم عملہ استفادہ ایدر . ایشتہ بوصورتلہ آرقالقی اوافق اسکملہلرک استعمالی عملہنک آز یورولماسنی و دہا چوق ایش یابلاسنی مؤدی اولدینی ثابت اولمشدر .

باطرونلرلہ مستخدمین بیندہ اشتراک ، یوکسک اجرتلر ، عملہیہ کوستریلن اہتمامات متادیہ ، ماکنہلرک و آلترلرک تکمیل ایشتہ دول متحدہنک ترقیات صناعیہ سنک عوامل اساسیہ سی . ہرکون صنف کورولتورلی وسوسیالیستلرک اوہام و تصوراتیلہ کمیریلن آوروپا صناعیہ دہا فائق اولیور . باطرونلرلہ عملہ آردہ سندہ کی دوستانہ عقد شرکت قبل التاریخ انسانلرہ محقق صورتدہ معلوم اولان و فقط کثرتلہ اونودولدیغندن دائماً یکیدن کشفی مقتضی بولان برقاعدہنک تطبیقیدر .

بو اسکی اساس ، تعبیرات آتیہ ایلہ افادہ اولنہ بیلور : فردی منفعت ، معشری منفعتہ پک فائق اولدیغندن انسانلر اورزندہ اجرای تأثیر ایدہ بیلیمک ایچون دائماً برنجی بہ مراجعت الیک لازمدر .

رحم و شفقت ، اخوت ، غیر اندیشی منفعت شخصیہنک یانندہ پک ضعیف سوائقدندر . بر آمریکا اعمالتخانہ سی صاحبی ، عملہ سنہ ، حیاتک اک مکمل اسباب حضور واستراحتی تأمین ایدہ جک اجرت اعطا و یوقاریدہ بیان اولنان مثال وجہلہ دارالصناعہ لردہ استعمالی عنعنہ ایجابندن اولان اسکی اسکملہلرہ آرقعلق علاوہ سی درجہ سندہ اونلرک سعادت حاللرلہ اشتغال ایتدیکی وقت بزم فابریقہ صاحبیلرینک بعضاً اظہارندن خوشاندقاری انسانیت پرورلک احتیاجاتندن بری طرفندن سوق ایدلمش دکلدر .

عملہنک حالی اصلاح ایتکملہ آمریکا باطرونی صرف کندی حالی اصلاح ایتکملہ چالیشیر . حقیقتک بوصورت ابتدائیہ دہ ظاہرہ اخراجی آمریقادہ صنوف منازعہ سنہ خانہ ویرمشدرکہ بومنازعہنک آثاری آروپادہ ہرکون دہا تہدیدکار اولیور . تشکیلات اصوللرینک مکملیتی سایہ سندہ آمریقائی بر عملہ

اشتغال و بناء علیہ عملہنک نوبتہ بالمجبوریہ دوچار اولدینی سفالتک آنجق اعمالاتی تحدید ایتکملہ اوکنہ کچیلہ بیلیردی . « بو افادانہ قارشنی نایلور و مکتبی » اک آشاغی مالیت فیشاتی اک یوکسک عملہ اجرتیلہ تماماً اویغوندیر . عملہنک یوکسک اجرتی ، اونک قدرت اشترائیہ سنی تزیید ایدرک ، صنایع ایچون جسیم بر بازار خلق ایدرکہ اوکا قارشنی چوق یتشدیرمکدن قورقولماز . « دیرلر .

نایلوزک صنعتلہ تناس ایتدیکی وقت تصادف ایتدیکی حالی اشیانک یکی برحالی تعقیب ایتدی . باطرونلر پک چابوق آکلادیلرکہ اولکیلرہ پک فائق استحصالاندہ بولونوق قابلدی . لکن بونک ایچون چالیشمانی اک اوافق تقرعانندہ تنظم ایتک عملہیہ لزومسز یرہ یورماق و کندی یاپدیغنی تزییداندہ جک مایہتدہ بتون تذبذبیلرلی تطبیقنہ اونی بر صورت واسعہ دہ علاقہ دار ایتک اقتضایدیوردی . عملہ بہ رفیق مساعی و شریک کبی معاملہ ایدیلہ جک ایدی ، اونک شرائط موجودیتی تعدیل ایچون عرشنی یاپلہ جقدی .

« عملہ یکی اصوللرک استعمالی قولایلقلہ قبول ایتدی . سندیقارلدہ اسکی غوغالردن فراغتہ بو حرکت عمومیہ قاپیلیر . یکی مکتبہ کورہ » عملہنک ہیئت مجموعہ سی ، مستملرک اکثرت عظیمہ سنی و حق صنعت بازارینی تشکیل ایدہ جکدی . عملہنک اشترا قدرنی بیوک اولدینی نسبتدہ بو بازاردہ دہا ابو اولہ جقدی ، یعنی اجرتلر دہا یوکسک اولدقہ صنعت استحصالاتی دہا آشاغی فیآئلرلہ عرض اولنہ بیلہ جکدی .

آمریقا اصوللرینک نتایجنی کورن بوانکلز صرخصلری اولیلہ برملککندن کلیرلردی کہ صورت استثنائیہ دہ جدیتی جائز برجران صناعیہ دوچار اولمشدی واسکی صنوف منازعاتی ، مقاولہ مشترکہ و باطرونلرلہ عملہ بیندہ تحدیدات ، استحصالاتک تحدیدی خصوصلری بر صورت حل بولہ مامشدی .

انکلز عملہ سنک افادہ لرینی خلاصہ ایدن راپور محرری شو سؤلاری صوریور : « بوکون متحدہ آمریقادہ جاری اولان یوکسک اجرتلر ، حال حاضر دہ کی فیض و عمرانک Prosperité مؤثری میدر یا خود اثری در ؟ استحصالک تزییدی یوکسک اجرتلردن صوکرہ می اولدی یوقسہ عکسیمی ؟ بوسؤلار بالجلہ صلاحیتدار ذواتہ ایراد اولوندی . عمومی فکر صراحتہ شو مرکز دہ ایدی کہ یوکسک اجرتلر سیاستی اک مهم واک اقتصادی استحصالہ و بناء علیہ دہا بیوک استہلاک و رفاہیتہ تقدم ایتشدیر . اک صوکلہ ایستاتیسقیلرہ کورہ ، بازار ملی متحدہ آمریقادہ حصولہ کلن امتعہنک ٪ ۹۲ سنی صرف ایدیوردی . دیمک آمریقا قولایلقلہ آروپادن وازکچہ بیلر و فضلہ استحصالدن قورقماز چونکہ محصولک ہان کافہ سنی صرف ایدیور .

انکلز عملہ سنک راپورلرندہ مندرج ملاحظات مهمہنک جملہ سنی بورادہ ذکر ایتک قابل اولدیغندن یا کلز بولردن

فرانسز آرقداشلرینک کندن آز ساعات مساعی ایله بر چوق
آوروپایی مهندس لرك تصیق ایتدکری وجهله اوچ درت کره
فائق استحصالاته موفق اولیور دها چوق استحصالاته دها
یوکسک اجرت ویرلک ایسه طبیعیدر.

عصرلردن بری موجود صنوف منازعاتی مسئله سنی حل
ایدرك آمریقایی صنایع اربابی ماهر اولدقاری قد ماهر پیسقولوغ
اولدقاری کوستر مشلردر.

حسی اعتقاداته نه تجربه ونه ده مشاهده ایله اجرای نفوذ
وتأثیر قابل اولدیغندن سوسیالیست طریقنک سالک حریمی
سوسیالیزمه تابع روس عمله سنک حال ستماتی ایله سرمایه -
دارانک مساعی رفیقاری آمریقان عمله نك معود موقعلرینک
مقایسه سندن متأثر اوله ماز . بر طرفدن سقالتده مساوات دیگر

طرفدن رفاه وحضورده مساوات .

لکن یوقارودن بری تلخیص ایدیلن وقایع ، سوسیالیست لرك
اوزرنده بر تأثیر براقه ماز لسه بیله بزم بیوک صنعت اعمالخانه لری
اصحابنه هیچ اولماز سه اخطار ایدیه بیله جکاردر که شمدیدکی وبخصوص
آئیده کی رفاهیتلری، عمله نك سعادت حالته پک چوق صریح و طدر .
فایزیده اکثر باخانه سنده اسباب حضوردن محروم عمله هر کسک
محتاج اولدینی آوان سعادتق آرامقه میخانه به کیدر ؛ اوراده
سوسیالیست مذهبی صریح لری نك کوستره جکاری سوسیال جنتنک
مواعیدنه قولایچه آلدانیر ، حقیقتده اولماسه بیله هیچ اولماز سه
مستقبل بر سمدتک خیالنه اینانیر .

کوستاو لوبون دن مترجی

عالیپشاه زاده ا.ح

فکر حرکتلری

آلم هیچکری

شاعری : *Eh . Baudelaire*

مترجی : عالیشان زاده اسماعیل حق

سومك ایچون آکلامق لازمدر ؛ آکلامق ایچونده
ذهنک جهد مستمری اولان دقت لازمدر . هر جهد
بر توتری استلزام یدر . توتر بر قوت و صرف قوت در .
بوایسه هر معناده ضعیف لرك کسب و کاری اولاماز .

هر حالده شویولده بر انتقادده بولوناجق بر ذات :
« جانم تور کجه به ترجمه ایدیلده جک دها مکمل و مغلد اثر
قالمادی که خسته بودله لرك خسته شعر لری ترجمه به قلمش ! »
سؤال عتاب کارانه سنده بولونمق اغلب احتمالدر . بوکا
ساده جه، ترجمه ده کچ قالمش اولدینی جوابی ویرمک
قابلدردر . چونکه بومرضی شعر لر چوق زمان اول
آوروپاده هان هر لسانه ترجمه اولونمش و شعر صاف
Poésie pure ک اساسنی وضع ایتشدر . بو، پک آزشاعره
نصیب اولمش بر مظهریتدر آجاق بودله ر، نامنک اطرافنده
پارلایان هاله اشتهاری کورمه دن و کندیخی آکلاتامادن
کنج یاشنده ئولمشدر . اونک دائما اولومی آراماسی خیلی
تنقید و مواخذیه محل ویرمشدر . والی سنه مدت

صوک زمانلرده ، بوقادار بیوک بر ضیافت ادبییه
کیمسه بزه ویرمه دی . بوضیافتک بیوک کی یالکز ضیافت
ویره نك کوزل و عالی ئیده آیتلکندن که یور : ضیافتده
سفریه قونولان مائده لركده علی العاده بر حیوان ناطق
یمی اولماماسنک بوبیوکلکده حصه سی عظیمدر . بومائده لر
دعالرینک تکرر استماعندن بیزار اولاراق متضرعک
اوکنه آتیلان « قورت حلواسی » ده دکلدردر . بوراده

« کید کاری آفتاب تموز

ایچدکاری آتش جکر سوز »

اولان بر معشر روحانی نك عیش و نوشی موضوع بحثدر ؛
بودله رک مترجی ، اثرینک اوغرایا جخی تلقی طرزندن بحق
اندیشه نا کدر : « هوغورلک لامارتین لرك ، موسسه لرك
رنکین تخیل و تصورلردن ذوق آلان روحز ، عجبا
بوغیر مونس تهیجاری، بو عجیب هوالری، بو غریب ترکیلری
بردنبره ناصل تلقی ایدیه جکدر ؟ پک زیاده شایان قید
اولان لاقیدلکمز اولماسه یدی « آلم هیچکری » ترجمه سنک
انتشاری، تقدیر و تنقید وادیسنده سیلار جوشدوروردی .